

Základní škola a Mateřská škola Radějov, okres Hodonín, příspěvková organizace
696 67 Radějov č. p. 1

tel.: ZŠ řed. — 725 035 723
IČO: 75023091

ZŠ kanc. — 725 035 722 MŠ — 725 035 721
@mail: zs.radejov@centrum.cz

ŠJ — 725 035 719 ŠD — 727 876 068
č. účtu: 86-2425410207/0100

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání na období 2022- 2025

Spolu je nám dobře

Zpracovala: učitelka MŠ Ludmila Obrtlíková a učitelka MŠ Michaela Bačíková
Upraveno a projednáno na pedagogické radě dne 30. 8 2022
Platnost dokumentu od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2025

Obsah

- I. Identifikační údaje školy
- II. Charakteristika školy
- III. Podmínky vzdělávání
- IV. Organizace vzdělávání
- V. Charakteristika školního vzdělávacího programu
- VI. Vzdělávací obsah
- VII. Evaluace
- VIII. Přílohy

I. Identifikační údaje školy

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Radějov, příspěvková organizace, okres Hodonín

Adresa: Radějov č.p. 1, PSČ 696 67

Zřizovatel školy: Obec Radějov, 696 67 Radějov č. p. 130

Starosta obce: Mgr. Martin Hájek

Telefon ZŠ: 725 035 723, e –mail: zs.radejov@centrum.cz, www.zsradejov.cz

Telefon MŠ: 725 035 721, e-mail: ms.radejov@seznam.cz

Řízením školy je pověřena od 12. 11. 2010 Mgr. Petra Jamná – zástupce statutárního orgánu

Učitelky MŠ: Ludmila Obrtlíková a Michaela Bačíková

Číslo jednací: ZŠMŠR/179/2022

II. Charakteristika školy

Jednotřídní Mateřská škola v Radějově existuje od roku 1961. Od zahájení provozu dne 12. října 1961, byla mateřská škola umístěna v samostatné budově v klidné části ve středu obce.

Dne 18. listopadu 2002 došlo k přestěhování mateřské školy do budovy základní školy. Mateřská škola je umístěna v přízemí budovy, kde se nachází šatna pro děti, třída s hernou, sociální zařízení a společně s žáky základní školy užíváme jídelnu a tělocvičnu.

Kapacita mateřské školy je 30 dětí. Pracují zde 2 paní učitelky, 1 paní uklízečka zajišťuje úklid pro celou budovu školy.

Mateřská škola působí útulným dojmem. Ve třídě je dobré materiální vybavení, vyhovující vzdělávání dětí předškolního věku. K příjemnému prostředí mateřské školy přispíváme výzdobou dětskými pracemi, které jsou průběžně obměňovány podle ročních období a příležitostí.

Spolupráce s rodiči je na velmi dobré úrovni. Rodiče nás mohou kdykoliv navštívit. Jsou to naši partneři, kteří nás v našich aktivitách podporují.

Užívání společné budovy napomáhá dětem k dobrému přechodu z mateřské školy do školy základní. Děti bezpečně znají prostředí školy, její kolektiv a nemají problémy s adaptací v základní škole. Společně připravujeme projekty, kulturní vystoupení a navštěvujeme starší kamarády v 1. třídě.

Dobrá spolupráce je i se zřizovatelem školy. Účastníme se akcí pořádaných obcí a aktivně přispíváme ke zkvalitnění kulturního života v obci.

Od září 2019 využíváme školní zahradu s herními prvky za budovou školy. Pro vzdělávání využíváme vycházky do přírody v okolí vesnice, cyklostezky a blízký les.

Filozofií naší školy je, aby děti, které odchází z mateřské školy, byly v rámci svých možností a dovedností, připraveny prožít plnohodnotný život a zvládat každodenní situace a problémy bez stresu. Chceme, aby se děti naučily žít ve skupině vrstevníků a poznaly sílu kamarádství.

Pracujeme podle školního vzdělávacího programu pod názvem „Spolu je nám dobře“.

Naším nejdůležitějším partnerem a prioritou je rodina, vzájemná komunikace, zapojování rodičů do společných akcí a do předškolního vzdělávání.

Vzdělávací činnosti zakládáme na přímých zážitcích a podněcujeme u dětí chuť objevovat, učit se a těšit se na nové zážitky.

Naše snažení směřujeme k tomu, aby se děti v mateřské škole cítily spokojené a šťastné.

III. Podmínky předškolního vzdělávání

Věcné podmínky

- Jednotřídní mateřská škola je součástí základní školy. Je umístěna v přízemí – v prostorách bývalé tělocvičny. Po rekonstrukci a stavebních úpravách v roce 2002 a 2009 je její technický stav dobrý. Od roku 2019 využíváme nově zřízenou školní zahradu.
- Dětský nábytek, lehátka a hygienické zařízení odpovídá počtu dětí. Vybavení hračkami, pomůckami a doplňky je průběžně obnovováno a odpovídá finančním možnostem školy. Při nákupu nových hraček a pomůcek se zaměřujeme na ty, které rozvíjejí pohybové aktivity a zlepšují koordinaci pohybu.
- Menší prostor pro spontánní pohyb dětí kompenzujeme zařazováním individuálních aktivit nebo přirozeným cvičením při pobytu venku a v tělocvičně.
- Podstatná část hraček a pomůcek je umístěna tak, aby je děti dobře viděly a aby si je mohly samy brát a samy uklízet.
- Děti mají možnost samostatně pracovat na počítači a využívat výukové programy.

Životospráva

- Stravování zajišťuje školní jídelna, sledujeme skladbu jídelníčku, pestrost a vhodnost pokrmů.
- Do jídla děti nenutíme, ale snažíme se, aby jídlo alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.
- Máme zajištěn pitný režim v průběhu celého dne. Tekutiny jsou volně k dispozici, děti o ně nemusí žádat, ale chceme, aby pily dostatečně a pravidelně.
- Odpolední spánek využívají zvláště mladší děti, ostatní podle potřeby mohou odpočívat nebo jim nabídneme klidný program. V této době se individuálně věnujeme předškolákům.
- Umožňujeme dětem dostatečně dlouhý pobyt venku, vždy s ohledem na okamžitý stav počasí.

- Denní řád je dostatečně pružný a ohledem na individuální potřeby dětí, střídáme dobu činností a odpočinku.

Psychosociální podmínky

- Všichni zaměstnanci vytváříme pro děti takové prostředí, aby se v mateřské škole cítily dobře a spokojeně.
- Nově přijaté děti postupně adaptujeme na nové prostředí.
- Všechny děti v naší škole mají stejná práva a stejné možnosti, nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.
- Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z pravidel chování, která si samy vytvoří.
- Počítáme s aktivní spoluúčastí dětí při všech činnostech.
- Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí.
- Podporujeme u dětí nebát se, pracovat samostatně a důvěřovat si.
- V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.
- Děti seznamujeme s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídě vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.

Personální a pedagogické zajištění

- Obě pedagogické pracovnice mají předepsanou pedagogickou způsobilost, mají zájem o další odborné vzdělávání a jednotně působí ve výchově dětí.
- Služby u dětí jsou organizovány tak, aby zajistily dětem optimální pedagogickou péči.
- Podle možností školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů v rozsahu dvou a půl hodiny.
- Učitelka: Ludmila Obrtlíková – kvalifikace – SPgŠ
- Učitelka: Michaela Bačíková – kvalifikace – SPgŠ
- Specializované služby jako logopedie, rehabilitace, či jiná péče o děti, je zajišťována ve spolupráci s příslušnými odborníky.

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Zajišťujeme odbornou péči, která napomáhá k všestrannému rozvoji osobnosti dítěte. Na základě doporučení SPC upravujeme podmínky v oblasti věcného prostředí, životosprávy, psychosociálního klimatu, spolupráci MŠ s rodinou atd. v souladu s platnými zákony a vyhláškami. Při přijímání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami postupujeme podle platných kritérií, které jsou součástí zápisu dětí do MŠ v daném školním roce.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Náš ŠVP dává učitelkám dostatek možností, prostou a námětů pro individuální práci s mimořádně nadanými dětmi tak, aby se jejich talent a schopnosti dále rozvíjely a bylo sledováno jejich přirozené tempo rozvoje. Pro děti mimořádně nadané průběžně doplňujeme nabídku didaktických pomůcek. V současné době jsou to např. tyto pomůcky: Topologo Visio, Početní diagram, Cuts – magnetické geometrické tvary, obrázkové algoritmy, Moje první obrázky, Početní mraveniště, sudoku – diamanty z oblastí předmatematických, jazykových představ a geometrie. Postupně se děti začnou seznamovat s novými robotickými pomůckami (robot Botley, digitální mikroskop, tablet, včelka Bee – Bot). S dětmi pracujeme na PC s programy Alík a Všeználek.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Výjimečně mohou být do MŠ přijaty děti mladší tří let při nižším počtu přijatých dětí. Tyto děti musí zvládat základní hygienické návyky a nepotřebují zvláštní osobní péči další dospělé osoby. Dítě dvou až tří leté přijaté k předškolnímu vzdělávání již musí být způsobilé plnit požadavky, které jsou stanoveny v RVP pro předškolní vzdělávání a ve Školním vzdělávacím programu. Z důvodu silnější vazby na dospělou osobu je nutné navázat úzkou spolupráci s rodinou již při přijetí dítěte. Dohodnout se na adaptaci, přiměřenosti doby pobytu v MŠ, upozornit na vyšší náchylnost k nemocem. Paní učitelky jsou proškoleny v oblasti vzdělávání dětí této věkové skupiny. K dětem uplatňují laskavě pozitivní a důsledný přístup. Se zajištěním osobní hygieny v případě potřeby, při stravování a sebeobsluze pomáhá pedagogickým pracovníkům paní uklízečka. Režim dne ve třídě, kde jsou zařazeny děti mladší tří let, vychází z potřeb dětí. Největší prostor věnují paní učitelky volné hře dětí. Pro pobyt venku nejčastěji využívají školní zahradu.

Doba oběda je stanovena na 11.15 hodin, děti mají po obědě dostatek času na odpočinek. V případě že spí, nejsou buzeny. Třída, ve které se vzdělávají děti mladší tří let, je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek. Nábytek ve třídě je uspořádán tak, aby byla zajištěna bezpečnost dětí. Paní učitelky mají ve třídě vytvořena srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostředí je uspořádáno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí. Děti mají pro potřebu odpočinku ve třídě vytvořen klidový koutek. Režim dne respektuje potřeby dětí, paní učitelky dbají na pravidelnost a dostatek času na stravování a realizaci činností. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné

děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

/zpracováno podle opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění RVP pro předškolní vzdělávání – srpen 2021/.

Realizace cílů na období 2022 – 2025

1. Vytvářet zdravé návyky a postoje přiměřené věku dětí.

- Dbát na kulturu stolování a používání příborů.

2. Vytvářet plně vyhovující materiální a věcné podmínky.

- Doplnit do třídy náčiní a náradí na pohybové aktivity, které odpovídají dětem předškolního věku.
- Pořídit dětské povlečení.
- Vyměnit osvětlení v MŠ.
- Požádat o vybudování WC na školní zahradě.
- Pořídit nové nástěnky do šatny.
- Podle možností dokoupit další stavebnici Lego Duplo.
- Koupit nový silnicový koberec.
- Pořídit dětskou knihovničku.
- .

3. Podporovat duševní pohodu dětí, rozvíjet jejich intelekt, kreativitu, vzdělávání a učení.

- Ve spolupráci se SPC v Kyjově a s PPP ve Veselí nad Moravou zpracovat individuální plán pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a pro děti talentované.
- Po individuálním zjištění dovedností u všech dětí, doporučit rodičům možnost konzultace u logopeda nebo dětského psychologa.
- Pokračovat u mladších dětí s procvičováním gymnastiky mluvidel.

4. Rozvíjet spolupráci s rodiči.

- Nadále informovat rodiče i veřejnost o aktuálních akcích školy(web školy, nástěnky, obecní zpravodaj).
- Využívat podněty rodičů ke vzdělávací práci, např. náměty na společné výlety, pomoc rodičů při organizování dílniček, vedení kroužků pro děti apod.

IV. Organizace vzdělávání

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné.

Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2.května do 16. května. Kritéria pro přijetí dětí do mateřské školy vypracovala zástupkyně statutárního orgánu Mgr.Petra Jamná. Děti si v den zápisu mohou s rodiči prohlédnout prostory školy, pohrát si a seznámit se s učitelkami.

Při nástupu do mateřské školy klademe velký důraz na adaptaci dítěte v novém prostředí a vytváříme podmínky k citlivému začlenění se do dětského kolektivu.

Pro děti máme zpracovaný třídní vzdělávací program. Při jeho tvorbě vycházíme z cílů ŠVP a z dobré znalosti dětí a podmínek třídy.

U mladších a nově přijatých dětí vytváříme základní hygienické, společenské a pracovní návyky, adaptujeme děti na pobyt v mateřské škole a na její organizaci. Jednoduchými hrami, písničkami, říkankami, rozvíjíme základní komunikační dovednosti. Zvýšenou pozornost věnujeme správné výslovnosti dětí formou gymnastiky mluvidel, procvičováním a upevňováním v logohrátkách s Maxíkem, které máme zařazeny 1x týdně do našich činností. U starších dětí dbáme na komunikační a sociální dovednosti a rozvíjíme jejich osobnost. Individuálně pracujeme s dětmi, které se připravují na vstup do základní školy – k lepšímu procvičení dovedností využíváme i dobu odpoledního klidu.

Předškolní děti se mohou zúčastnit plaveckého výcviku společně se žáky ZŠ.

Pravidelně provádíme diagnostiku dětí za účelem speciálních vzdělávacích potřeb dětí, přičemž úzce spolupracujeme s rodiči dětí, případně se školskými poradenskými institucemi.

Organizace dne v mateřské škole

- Dostatečně pružný řád nám umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí a na jejich aktuálně změněné potřeby.
- Dětem a jejich vzdělávání se plně věnujeme, v naší mateřské škole nachází děti potřebné zázemí a bezpečí, uplatňujeme přizpůsobený adaptační režim.
- V denním programu je poměr spontánních a řízených aktivit vyvážený.
- Děti mají dostatek času pro spontánní hru a jsou včas upozorněny na ukončení hry.

- Při činnostech jako je příprava na pobyt venku, při pobytu venku, při hygieně před a po obědě, u oběda a při přípravě na odpočinek jsou vždy přítomny obě dvě pedagogické pracovnice.

Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Při plánování činností vycházíme z potřeb a zájmů dětí.

Uspořádání dne v mateřské škole

6.10 – 8.30	Příchod dětí do mateřské školy do 8. 00 hodin. Začátek povinného předškol. vzdělávání je stanoven od 8.00 hodin. Hry a činnosti dle volby dětí. Individuální a skupinová práce s dětmi. Komunitní kruh.
8.30 – 8.50	Osobní hygiena, svačina ve školní jídelně.
8.50 – 9.15	Řízené činnosti, ranní kruh, 1x týdně logohrátky .
9.15 – 11.15	Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku, případně náhradní činnost.
11.15 – 12.00	Převlékání, hygiena, oběd.
12.00 – 12.30	Příprava na odpočinek, poslech pohádek před spaním.
12.30 – 14.00	Odpočinek dětí, klidný program pro děti s nižší potřebou spánku, individuální práce s předškoláky.
14.00 – 16.10	Osobní hygiena, průběžná odpolední svačina. Individuální práce s dětmi. Spontánní aktivity dětí.

Specifické vzdělávací cíle

Některé dílčí cíle neplánujeme v rámci tématu, ale naplňujeme je každodenními činnostmi a jejich důsledným dodržováním.

Jde zejména o:

1. Dodržování stanovených pravidel chování a bezpečnosti:
 - Odchod ze třídy oznámit učitelce.
 - Běhat a cvičit ve vyhrazených prostorách třídy.
 - Uklízet hračky na určená místa.
 - Pomáhat ostatním kamarádům.
 - Dodržovat pravidla, na kterých se děti společně domluvily.
2. Kulturní chování.
3. Samostatné provádění osobní hygieny a dalších sebeobslužných činností.
4. Dodržování základních společenských norem komunikace a chování. Konflikty řešit vzájemnou domluvou.

Řízení mateřské školy

V mateřské škole je určena zástupkyní statutárního orgánu školy učitelka mateřské školy L.Obtrlíková. Zajišťuje vedení MŠ, kontrolní a hospitační činnost, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

Na pravidelných pedagogických poradách společně vytváříme základy školního vzdělávacího programu a školního řádu pro MŠ.

Své pedagogické zkušenosti společně vyhodnocujeme a závěry promítáme do tvorby nového ŠVP. Účastníme se společných pedagogických a provozních porad se ZŠ.

Při řešení individuálních a vzdělávacích problémů dětí, spolupracujeme se ZŠ a s odborníky SPC a PPP.

Spolupracujeme se zřizovatelem obce. Tato spolupráce je na velmi dobré úrovni.

Během celého školního roku se podílíme se ZŠ na organizaci společných akcí, např.: vánoční a velikonoční dílnička, vánoční koledování v obci a předávání přáníček, oslava Dne matek, návštěvy kulturních představení, tvorba výzdoby do sálu a další.

Veřejná vystoupení přispívají k zapojení školy do života obce.

Spoluúčast rodičů

Chápeme rodiče jako nejdůležitější partnery a spolupráci zahajujeme už v době zápisu dítěte do mateřské školy, během něhož mohou rodiče zůstat v mateřské škole.

Snažíme se být vstřícní, diskrétní, taktně sdělujeme informace a zachováváme soukromí rodiny.

Informujeme rodiče o prospívání jejich dítěte i o všem, co se v mateřské škole děje.

Rodiče mají možnost podílet se na programech školních i mimoškolních aktivit, které navazují na vzdělávání v mateřské škole, např. na společných pracovních dílničkách, na přípravě kostýmů na vystoupení dětí, účast na školním výletě a další.

Ze všech akcí, které pro rodiče připravujeme, uveřejňujeme fotografie na stránky školy a do obecního zpravodaje.

V. Charakteristika ŠVP Spolu je nám dobře

Školní vzdělávací program s názvem **Spolu je nám dobře** je vlastní program mateřské školy, zohledňující podmínky mateřské školy v Radějově. Jeho cílem je dosahování rámcových cílů prostřednictvím vlastních cílů. Tento program byl zpracován na základě analýzy výchozího stavu školy a rámcově vzdělávacího plánu.

Filozofie naší mateřské školy:

- Chceme, aby děti, které odchází z naší mateřské školy, byly v rámci svých možností a dovedností, připraveny prožít plnohodnotný život a zvládat každodenní situace a problémy bez stresu. Vedeme děti k poznání, že kromě rodiny je důležité mít v životě kamarády, na které se mohou se vším obrátit.
- Chceme, aby se děti naučily žít ve skupině svých vrstevníků.
- Chceme, aby poznaly sílu kamarádství a pocit, že patří tam, kde je mají všichni rádi.

Hlavním cílem naší mateřské školy je osobnost dítěte

- Dítě spokojené, v pohodě a cítící se bezpečně ve skupině svých vrstevníků, kterou budou považovat za své společenství.
- Dítě tolerantní, vážící si svých kamarádů a vzájemné pomoci,
- Dítě zvědavé, tvůrčí, samostatné, sebevědomé a s dobrými předpoklady pro další vzdělávání.

Způsoby a prostředky naplňování cílů:

Umožňujeme dětem rozvíjet svou osobnost na základě svých možností, schopností, zájmů a prožitků a to jak strance tělesné, tak i psychické, sociální i duchovní. Cílem školního vzdělávacího programu je umožnit dítěti vnímat svět v jeho přirozených souvislostech a získat tak reálnější pohled na svět a aktivní postoj k němu.

ŠVP umožňuje učitelkám uskutečňovat své vlastní nápady a čerpat i ze zkušeností dětí, které vyrůstají na vesnici a mají blíž k přírodě, lidovým tradicím a zvyklostem. Vychází z podmínek obce a využívá všech přírodních i kulturních zajímavostí, které tato oblast nabízí. Snažíme se dětem přiblížit život ve všech jeho podobách a vytvářet situace, které děti mají možnost samy řešit a projevit se.

Mezi oblíbené formy, které organizujeme v průběhu celého školního roku, patří společné dílny pro děti i rodiče, např. vánoční dílničky, návštěvy divadelního představení v Uherském Hradišti nebo ve Strážnici, výlety a výuka plavání ve Bzenci společně se žáky základní školy. Nedílnou součástí života naší mateřské školy jsou i její tradice, ke kterým patří setkání s Mikulášem a jeho družinou v MŠ, společné vystoupení se žáky ZŠ ke Svátku matek, oslava narozenin dětí, rozloučení s předškoláky a mnoho dalších akcí.

Formy a metody vzdělávání

- Práce s dětmi vychází z dobrých vztahů mezi učitelkou a dětmi, mezi dětmi samotnými a mezi učitelkou a rodiči. Na těchto základech individuálně uspokojujeme různé potřeby a možnosti jednotlivých dětí.
- Vzdělávací činnosti zakládáme na přímých zážitcích a uskutečňujeme je ve všech činnostech, které se v průběhu dne vyskytnou, zpravidla ve skupinách nebo individuálně, klademe důraz na prožitkové učení.
- Podněcujeme u dětí chuť objevovat, zkoumat, učit se těšit na nové zážitky a poznatky, samostatně myslet a svobodně se rozhodovat.
- Umožňujeme dětem seznamovat se a zacházet s jednoduchými pracovními nástroji.
- Přizpůsobujeme se vývojovým i citovým potřebám dětí, konkrétním situacím i možnostem jednotlivců a zájmům celé skupiny.
- Učíme je žít tak, jak žije svobodný a zodpovědný člověk: rozpoznávat dobré od špatného, nebát se vyjádřit svůj názor, být ohleduplný, dokázat se ohradit proti neohleduplnosti druhých, mít smysl pro svá práva i povinnosti.
- Dětem s odloženou školní docházkou věnujeme zvýšenou individuální péči. Konkrétní činnosti přizpůsobujeme věku dětí, individuálním potřebám a možnostem dětí.
- Učíme děti spolupracovat a spolupodílet se na společných činnostech.

- Na základě dlouhodobého a každodenního styku s dítětem i jeho rodiči plní předškolní vzdělávání i úkol diagnostický (zejména ve vztahu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným). Pro děti se ŠVP přizpůsobujeme prostředí i činnosti (vyčleněný pracovní koutek, vhodné pomůcky). Vždy se řídíme především doporučením specializovaného odborného pracoviště – PPP, SPC. Pro tyto děti vypracujeme na základě doporučení IVP, podle kterého s dítětem pracujeme a průběžně vyhodnocujeme společně se SPC. Získané dovednosti a pokroky konzultujeme s rodiči dítěte.

Vzdělávací záměr ŠVP

Záměrem tohoto vzdělávacího programu je rozvoj osobnosti dítěte, jeho individuality, jeho vzdělávacího potenciálu s citovým postojem vůči ostatním lidem, světu kolem nás, člověku a jeho práci, rodině, přírodě, vlastnímu zdraví, historii a tradicím. Rozvíjíme a podporujeme vztah k sobě i druhým, v souladu s lidskými hodnotami rozvíjíme samostatnost dítěte a jeho zdravé sebevědomí.

Vedeme děti ke zdravému životnímu stylu a uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání.

Cíle projektu

- 1.** Vytvářet zdravé návyky a postoje přiměřené věku dětí.
- 2.** Vytvářet plně vyhovující materiální a věcné podmínky.
- 3.** Podporovat duševní pohodu dětí, rozvíjet jejich intelekt a kreativitu, povzbuzovat je v
v dalším vzdělávání a učení.
- 4.** Rozvíjet spolupráci s rodiči.

VI. Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblasti ŠVP

Oblasti vzdělávání jsou propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí společně funkční celek.

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou podle RVP PV:

- Dítě a jeho tělo
- Dítě a jeho psychika
- Dítě a ten druhý
- Dítě a společnost
- Dítě a svět

Školní vzdělávací program má název **Spolu je nám dobře** a je stavěn tak, aby:

- Přispíval k rozvoji dítěte a jeho učení v různých oblastech.
- Umožňoval naplnit život dítěte mnohostranně pestrou nabídkou činností intelektových i praktických
- Dítě mělo možnost získávat potřebné dovednosti, poznatky, poznávat hodnoty a zaujímat postoje.

Jednotlivá témata jsou rozpracována do jednotlivých tematických částí, nejsou pevně ohraničena, jejich časovou délku (zpravidla 1 až 2 týdny) určuje zájem dětí a aktuální dění v mateřské škole. Jsou dostatečně široká a vycházejí z přirozeného života kolem nás.

Hlavní zásady pro naši práci s dětmi

- Prioritou je pro nás vždy zájem dítěte
- Hlavní činností dítěte je hra nebo činnost, při které získává poznatky a dovednosti.
- Respektujeme specifiku předškolního vzdělávání.
- Uplatňujeme individuální přístup k dítěti.
- Aktivita spontánní a řízené jsou vzájemně provázané a vyvážené – různorodost činností
- Důsledně provádíme evaluační analýzu obsahu, metod a forem denní nabídky. Sledujeme vývoj dítěte a jeho změny a pokroky pravidelně zaznamenáváme.
- Spolupracujeme s rodiči dětí.

Soubor témat a tematických částí

1. Vím, kdo jsem a kam patřím

- Jsem člen rodiny
- Až já budu velký(á) – zaměstnání, změny těla, úcta ke starším...
- Co dělá máma, táta
 - + dle aktuální situace (například příchod nově přijatého dítěte, narození sourozence, stěhování apod.)

2. Chci být dobrým kamarádem

- Skončily nám prázdniny, chodím do MŠ
- Já a moji kamarádi
- Co už umím

3. Učím se zvládnout, co život přináší

- Půjdu do školy – zápis, rozdíl mezi MŠ a ZŠ, chování, zodpovědnost
- Jsem nemocný(á) – návštěva lékaře, pobyt v nemocnici...
- Řešíme situace dle potřeby – př. úrazy, co vidíme a slyšíme kolem sebe ad.

4. Jsem součástí přírody

- Jak jde rok – roční období
- Jak jde den – v MŠ, doma, o víkendu, o svátku, den, noc, hodiny ...
- Objevujeme přírodu kolem nás – živou i neživou

5. Objevujeme svět

- Poznáváme svou vesnici a její tradice, poznáváme nejbližší okolí
- Zkoumáme věci kolem sebe, zajímáme se o svět techniky
- Cestujeme – zážitky z dovolených, výletů apod.

6. Chci žít zdravě

- Co jím a jak
- Vím, co mi prospívá i co mi škodí – sportování, pitný režim, alkohol, kouření, drogy, sluneční záření, výfukové plyny, dlouhé sledování TV...
- Chci být správným chodcem

1. Téma: Víím, kdo jsem a kam patřím

Povedeme děti k poznatku, že každá práce je důležitá. Naučíme se vážit si práce dospělých. Budeme posilovat a rozvíjet citové vztahy k rodičům, připravíme se na oslavu svátku maminek.

Budeme se zamýšlet nad tím, co se změní, až vyrosteme a budeme dospělí. Jak se změní naše tělo, čím bychom chtěli být, co by nás bavilo. Také jednou zestárneme, budou z nás babičky a dědečkové, kterých je třeba si vážit a pomáhat jim.

Vyprávíme si o našich nejbližších, snažíme se pojmenovat členy rodiny i další příbuzné, vysvětlíme si některé pojmy jako je domov, jak se jmenuje naše vesnice, kde bydlíme. Vysvětlujeme si, že každý má určitá práva i povinnosti vůči druhým i k sobě samému a má se chovat podle pravidel vzájemného soužití.

Vzdělávací nabídka

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- samostatný slovní projev na určité téma
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, funkce v rodině)
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry,
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte

Kompetence

- Má elementární poznatky o světě lidí, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí.
- Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby), náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.

- V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku.
- Váží si práce i úsilí druhých.
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění.
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost mají svoje nepříznivé důsledky.

2.Téma: Chci být dobrým kamarádem

Tematický blok pro adaptační období. Budeme se vzájemně poznávat, znát jména kamarádů. Seznámíme se s pravidly společenského soužití v MŠ, poznáváme prostředí školy a její okolí, paní učitelky a ostatní zaměstnance školy.

Na konci školního roku si můžeme ověřit, na co už stačíme, co umíme, čemu jsme se za dobu docházky do MŠ naučili, co jsme si zapamatovali a v čem je třeba se možná ještě trochu zlepšit, než půjdeme do školy.

Budeme rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních dětí, patřit mezi ně a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané. Povedeme děti k navazování a udržování dětských přátelství, k vzájemnému respektování a porozumění. Poznáme, že se lišíme, nejsme všichni stejní, každý jsme výjimečný.

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- manipulační činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)

- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsmev, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě, vymýšlení piktogramů
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije -
- mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi).
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy

Kompetence

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.
- Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí.
- Řeší problémy, na které stačí. Známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti. Spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty má vlastní, originální nápady).
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.
- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit. Má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.).
- Samostatně rozhoduje o svých činnostech. Umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku. Je schopný respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích. Přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti. Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.
- Je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností.
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.
- Svoje činnosti se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Váží si práce i úsilí druhých

3. Téma: Učím se zvládnout, co život přináší

V této tematické části povedeme děti k získávání pocitu radostného očekávání vstupu do ZŠ. Navštívíme 1. třídu v ZŠ, budeme sledovat rozdíly mezi MŠ a ZŠ, povedeme děti k zodpovědnosti a k pozitivnímu vztahu k učení.

Sledujeme, jaký vliv má počasí na člověka, jak se chráníme před nepohodou, co znamená být zdravý a jak funguje naše tělo. Zajímáme se o své zdraví, jak předcházet úrazům a různým nemocem. Naučíme se, kde v případě potřeby hledat pomoc.

Vzdělávací nabídka

- konstruktivní a grafické činnosti
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- prohlížení a „čtení“ knížek
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikace

- činnosti zasvěčující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím

Kompetence

- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Zadanou práci se snaží dokončit. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.
- Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- Odhaduje své síly. Učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.
- Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.

- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou. Dokáže mezi nimi volit.
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.
- Řeší problémy, na které stačí. Znamé situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých.
- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také se dokáže přizpůsobovat daným okolnostem.
- Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat. Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.
- Dbá na své zdraví a bezpečí svoje i druhých.
- Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- Přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti. Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.
- Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně. Nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování. Vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
- Dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.
- Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atd.).
- Rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.

4. Téma: Jsem součástí přírody

- V tomto období si budeme všimnat změn v přírodě, sledovat, co všechno musí udělat lidé na poli a na zahradě než se vše připraví k odpočinku. Dozvíme se, jaké ovoce a zelenina se sklízí, jakým způsobem, jak voní, jak vypadá a jak ji poznáme.
- Hledáme v zimním období nejen krásu přírody, ale i možnost sportování. Poznáváme vlastnosti sněhu a ledu, experimentujeme, provádíme pokusy.
- Na jaře pozorujeme přírodu a její proměny, vyhledáváme a dozvídáme se o prvních květinách, které se ještě skrývají pod sněhem. Hovoříme o rozdílech mezi zimním obdobím a nadcházejícím, o střídání ročních období, prodlužování dne a zkracování nocí. Všimáme si proměnlivosti počasí.
- Poznáváme charakteristické znaky léta, jak se mění příroda kolem nás v létě, jaké činnosti můžeme v tomto ročním období vykonávat, na co nesmíme zapomenout a jak se chránit před sluníčkem.
- Seznamujeme se s elementárními časovými pojmy, učíme se orientovat v čase, rozlišujeme denní a noční dobu podle činností, které obvykle v tuto dobu provádíme doma nebo v MŠ.
- Seznamujeme se světem kolem nás, který tvoří nejen lidi, ale i zvířata, rostliny. Seznámíme se životem na souši, ve vodě i ve vzduchu. Učíme se chránit životní prostředí kolem nás.
- Učíme se poznávat domácí zvířata a jejich mláďata, chodíme je pozorovat k dětem domů.

Vzdělávací nabídka

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)

- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- estetické a tvůrčí aktivity
- výlety do okolí (do přírody)
- společenské hry
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Kompetence

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Má elementární poznatky o světě lidí, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.

- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje. Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí.
- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí. Přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti. Postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, hledá různé možnosti a varianty, využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- Samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- Dovede se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.

5.Téma: Objevujeme svět

- Seznámíme se s místem a prostředím, ve kterém žijeme. Budeme poznávat zvyky a obyčeje, které patří k vánoční době. Vnímáme atmosféru v obci, všímáme si výzdoby, chování lidí. Přivítáme Mikuláše s jeho doprovodem písničkami a básničkami, poznáme a naučíme se vánoční koledy a písně, připravíme dárky pro své blízké. Dozvíme se, proč slavíme Vánoce a odkud tato tradice přichází. Chodíme přát k vánocům po Radějově – koledujeme. Uvědomujeme si citovou vazbu k rodinným příslušníkům a k lidem kolem nás.
- Připravujeme se na svátky jara, poznáváme další zvyky a učíme se velikonoční říkadla, malujeme vajíčka, vyrábíme jarní dekorace, zkoušíme plést pomlázky. Vyprávíme si o místním zvyku – klepačce
- Seznamujeme se se vším, co nás obklopuje – tj. svět lidí, kultury, umění i techniky. Zkoumáme všechno, co nás zajímá. Provádíme pokusy, experimenty.
- Řekneme si zajímavosti o naší vlasti i o existenci jiných zemí a národů. Budeme si vzpomínat, kde jsme byli o prázdninách s rodiči na dovolené, jaké lidi jsme tam potkávali, budeme srovnávat, co je stejné a co je odlišné. Seznámíme se s jinými státy, jejich kulturami, zvyky a lidmi.

Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí

- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice

Kompetence

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje. Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí.
- Řeší problémy, na které stačí, náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty(má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Doveče využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, telefon, audiovizuální technika atd.).
- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit. Má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.
- V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku.
- Napodobuje modely prosocionálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje.
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.

6. Téma: Chci žít zdravě

- Vytváříme si základní představu o významu zdravé výživy. Prakticky si vyzkoušíme pomocí všech smyslů, co jak chutná, jak vypadá, jak voní ovoce a zelenina, seznámíme se s pojmem vitamíny, naučíme se říkadla a písničky a výtvarně zachytíme dané téma.
- V této tematické části se zaměříme na to, co prospívá a co škodí našemu zdraví. Naučíme se, jak se zachovat v případě nebezpečí a kde v případě potřeby hledat pomoc.
- Budeme si utvářet představu o pravidlech chování na veřejnosti, na komunikacích. Naučíme se chovat tak, abychom neohrožovali zdraví a bezpečí své ani druhých. Seznámíme se s některými dopravními značkami, symboly a pravidly, procvičíme se v pravolevé orientaci. Dozvíme se, kam se obrátit v případě nehody o pomoc.

Vzdělávací nabídka

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Kompetence

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů.
- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje.
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje.
- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí.
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou. Uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede dialog.
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.

- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.).
- Samostatně rozhoduje o svých činnostech.
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.
- Odhaduje rizika svých nápadů.
- Chápe, že se může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

VII. Evaluace

Jde o průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek v mateřské škole, které nám poskytují zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Jde o systematický proces, jehož výsledky využíváme ke zlepšování vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje.

Sledujeme:

- Naplňování cílů školního programu.
- Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání.
- Průběh vzdělávání.
- Kvalitu podmínek vzdělávání.
- Kvalitu práce pedagogů.
- Výsledky vzdělávání.

Hodnocení ŠVP

- Po ukončení platnosti ŠVP bude na základě provedené evaluační zprávy provedena případná korekce ŠVP.
- Na základě zpráv a výsledků dotazníků vypracovat evaluační zprávu, která bude podkladem pro inovaci ŠVP na další období.
- Zpráva bude obsahovat: základní data o škole, stanovené cíle a cíle rozvoje školy, jaké výsledky byly zjištěny-co se podařilo, jaké problémy se objevily – co se nepodařilo, opatření, závěry, doporučení
- **Co:** evaluace ŠVP – soulad s RVP PV, funkčnost ŠVP.
- **Kdo:** obě učitelky
- **Kdy:** 1x za 3 roky po skončení platnosti ŠVP
1x na konci školního roku – sběr informací, analýza získaných dat, vyvození závěrů

Hodnocení TVP – témata a tematické části

- **Co:** hodnocení tematických částí – zpětná
- **Kdo:** obě učitelky
- **Kdy:** po skončení každé tematické části
- **Jak:** zaznamenáváme, co děti nejvíce zaujalo, co se naučily nebo dozvěděly nového, jaké činnosti napomohly k naplňování cílů, co se nepodařilo.

Hodnocení průběhu vzdělávání

- **Co:** hodnocení výchovně vzdělávacího procesu
- **Kdo:** děti, učitelky
- **Kdy:** denně
- **Jak:** analýza ústní formou
Prožitkové učení, spontánnost dětí, komunikativnost, tvořivost, převažující aktivita dětí, konkrétnost, využívání aktuálních situací, každodenní prolínání vzdělávacích oblastí, rozhovory s dětmi.

Hodnocení dětí

- **Co:** individuální pokroky dítěte
- **Kdo:** obě učitelky
- **Kdy:** 2x ročně a průběžně podle potřeby
- **Jak:** zápisy do záznamových listů
- Diagnostika dítěte vychází ze znalostí výchozího vývojového stupně dítěte a z očekávaných kompetencí RVP.
- Vývoj dítěte v jednotlivých oblastech zpracováváme a zapisujeme 2x ročně, v případě potřeby častěji.

- Vedeme dětské portfolio - kresba postavy na začátku a na konci školního roku, grafomotorické listy, některé výtvarné práce.
- Průběžně zaznamenáváme individuální zájmy, talent a potřeby dítěte.

Hodnocení podmínek ke vzdělávání

- **Co:** do jaké míry jsou podmínky naplňovány.
- **Kdo:** obě učitelky
- **Kdy:** průběžně
- **Jak:** anketa, sběr dat – analýza - navržená opatření
- Věcné podmínky, psychosociální, organizační a životospráva dětí
- Spolupráce s rodiči a ostatními partnery.
- Řízení školy, personální a pedagogické zajištění.
- Další vzdělávání učitelek

Autoevaluace

- **Co:** hodnocení vlastní práce učitelky
- **Kdo:** obě učitelky
- **Kdy:** denně
- **Jak:** Každá učitelka volí formu sebereflexe takovou, jakou uzná za vhodnou. Jsou používány rozhovory s kolegyní apod.
- Každý den ústní hodnocení denních činností s kolegyní ve třídě
- Jaká byla odezva u dětí
- Výsledky práce a plánování dalších postupů
- Vlastní příklad dětem, vstřícnost, reakce na potřeby dětí ad.

- Schopnost týmové práce, tvorba TVP
- Spolupráce s rodiči, přínos pro školu
- Pedagogický styl, tvořivost a improvizace, profesní růst

Hodnocení pedagogů

- **Co:** Úroveň pedagogické práce, naplňování cílů TVP.
- **Kdo:** Učitelka Obrtlíková, kolegyně při pozorování.
- **Kdy:** Průběžně po celý rok.
- **Jak:** Pozorování, hospitace, třídní dokumentace, vzájemná konzultace.

VIII. Přílohy

Spolupráce se základní školou

Pro úspěšný a bezproblémový přechod dětí z mateřské školy do školy základní, provádíme setkání s učiteli a základní škola navazuje na ŠVP mateřské školy.

Radíme se na organizaci společných akcí a společně zdobíme školu výtvarnými pracemi.

Společně využíváme prostory a vybavení celé školy a tělocvičny.

Účastníme se společných programů organizovaných sdružením rodičů.

Děti z mateřské školy navštěvují žáky v 1. třídě a družinu základní školy.

Společně se základní školou organizujeme schůzky pro rodiče, ale dle potřeby se scházíme ještě v mateřské škole a řešíme problémy, které se týkají pouze mateřské školy.